

Philippe Cailliau

Brussel. Afscheid. Drieluik.

1. KLEINE WERELDSTAD

In Brussel ruiken stegen naar straten
en straten naar dampend stof na stormschade.
Geen wind die wacht, geen regenmaker die
zijn geheimen wenst te delen. Nooit heeft
een toverspreuk zichzelf geformuleerd en toch
verschijnt in dit asiel de spraak in alle talen,
bonzen groeiend ritmisch mensgeluiden.

Nomaden van de stad verkiezen schemerhuid.
Ze scheuren ondergronds van stelplaats naar
stations en dan terug. Europa heeft haar kudde
aangedikt en aangeboden aan de rijkste bieder.
Alle beelden zijn van klanken. Daar staan de
klinkers in een woord: waar in talloze bedden
wordt gebeden, op markten wordt gevent.

Vissen zweven in kleuren, sterven in honderd smaken
en geuren. Toen de Marollen nog mochten bestaan,
werd leven even in solidaire gebaren gegrepen.
In een haven geborgen werd de verwarmde wind.

Als het hart klopt, blijven huizen hun stenen wonden
verzorgen, hun mysteries bewaren. Een bezoeker
rijdt zich klem, een Brusselaar maakt van dromen
flessen zuurstof en gepolijste puzzelplaten. Hij is
de rancher met een batterij van brandmerken
die dagelijks het vuur in gaan.

Met eigenzucht wordt opgewonden uitgekeken
naar wat kort genot. De geur van verbrand vlees
hangt rond dortoors. In eethuizen klinken
getemde noten. Gedronken op de liefde wordt
in pubs. Ouder worden is een lekkend vat en weet
van horizon noch dageraad. Brussel zal altijd zijn:
een drukke tapasbar boven verwarring en
verzadiging in kruipkelders die tomben zijn en
urinoirs. Nooit zal de smaak van Brussel van de tong
verdwenen zijn, nooit zal de Brusselziekte ziekte zijn,
zal gekte zijn of hoop. Of heimwee worden.
Sla niemand, ga niet neer.
Altijd zal Brussel.

foto: Jenneke Christiaens

2. DE STAD EN IK

Ik was een ent, en ben ent af. Nooit meer dan ent ben ik geweest. Gesloten was, maar rijp, de groene knop, het blad dat later uitgedroogd toch nog de brede nerven vasthield van mijn vruchtbaar vergezicht dat in met mos beschermde twijfels was versleuteld. Geboeid, de grote mond gesnoerd, nogal hermetisch was ik om verbaasd op zoek te gaan. Ontsloten werden zelden knoppen en hun wazige contouren.

Was me dan aangepraat te haten wat de mens aan onzin heeft geleerd? Te zuipen en te barsten? Te vluchten voor wat aabaarheid? Een wees ben ik in hart en nier. Als wees werd ik geboren.

Verhalen in gedichten zijn als bladerdeeg. Als netwerken vol vocht en tegenvocht, gekruid met woorden en geleest op klauwen en verrassen. Vragen die dronken tonnen vullen, echo's voor en na en op, en over leven als een beest.

Brussel is best een afscheid waard - maar een adieu kan ze niet zijn. Geen parken leegvreten kunnen mijn afgerichte rupsen. Een stad die een verzameling van takken draagt en wortels in de stadskorst priemt, die stad bewaart haar bomen wel, koestert het eeuwenoude vruchtgebruik. Hier leven is een overtocht. De doorstart volgt op elke kanteling van wrakhout en wat sloepen.

Mijn vlot wordt vanaf heden elders afgemeerd. Waar zich de immigrant weer vreemdeling ging voelen, waar zonlicht schaarser werd: het bestaansrecht werd opnieuw voorzien van stoepen boven het riool, ineens was daar een wirwar van voorname boulevards met melodieuze lettergrepen.

Gooi weg: iedere tik of knal, iedere sis, ieder tumult. Wat je ook zoekt, seizoenen die je leerde overslaan zijn regelmaat geworden. Dit blad met uitgesproken nervatuur van rusteloze woordendrang blijft plakken aan je huid, waar ook die wordt naartoe gewaaid.

3. EEN HUIS IS MIJN REISTAS

Na 42 jaar is er een gat in mijn verweesde buik. *Leef wel, mijn oude huis. Je ruimte is verteerd.* Steeds klonk: zo werk je, voed je en zo vrees je, zo hecht je en verlaat je, zo wijs je en zo koester je je geverniste fonofobie. Door deuren en uit ramen staren nu heel andere ogen. Muren verbergen vreemde ruzies, schulden, zware vloeken, ritselende handen. Voortaan is de barst in het plafond niet meer jouw barst in het plafond! Tussen je stramme voeten glipt de Zenne onderaards. Het zijn moerasinsecten die zuigen aan mijn hunkeren naar rust, die zwarte spatten vormen op mijn netvlies. Die vleugels dragen voor het torsen van mijn ziek verleden.

Mijn ietwat bodemloze reistas haal ik leeg. Taalarme arrogantie in brochures blijft: vergelen doet ze niet. Hoe ik hier ademde, voor kunnen opstaan vocht: ik deed het minder, gaandeweg. Auto's in tunnels balken als een ezelin die drachtig is: ze zijn niet meer nabij.

Ik kwam hier wonen, maar ik sterf hier niet. Van deze stad leerde Olympus me hoe leven met protest, wat zeggen en hoe zwijgen, hoeveel dichters zweven op 1 pagina, wat poëzie doet met een blad dat wit blijft. Me vruchteloos doen wennen en doen rennen deed, tot in de nok, het hoge huis van Apollo. Hier loopt nu, in mijn puin, het feestgedruis ten einde. Ik denk dan aan een strandhut om wat minder in te dolen.

Nu trek ik uit: mijn Brusselbroek. Ik scheer mijn Brusselbaard en kam mijn Brusselaar. Met zestig is de glans eraf. En als ik borsten heb, beginnen ze te bibberen. Met billen bloot zwem ik naar de Verbrande Brug, en weg, voorgoed, ben